

EL: POBLE: CÀTALÀ

5 cts.

PREUS DE SUSCRIPCIÓ SENSE PARTICIPACIÓ A LA NOSTRA BIBLIOTECA
CATALUNYA Y NACIONS IBÈRIQUES: 4 pessetes trimestre
PAÍSOS D'UNIÓ POSTAL: 2 pessetes trimestre

ANY VI

Barcelona, dissabte 13 de Febrer de 1909 • Núm. 104
REDACCIÓ Y ADMINISTRACIÓ: RAMBLA DE LES FLORS, 14, PRAL. — TELEFON 723PREUS DE SUSCRIPCIÓ Y A UN VOLUM TRIMESTRAL
CATALUNYA Y NACIONS IBÈRIQUES
BARCELONA: 5'00 pessetes trimestre
1'50 pessetes al mes

Cts. 5

Dr. CAÑELLAS Y ELIAS De 2 a 5 FETGE Y ESTOMAC
Plassa Universitat, 7, 1ª FETGE Y ESTOMACFUNERARIA FERRAN 8, Palla, 8
TELÉFON 949CENTRE BARCELONÈS D'ASSEGURANCES
QUINTESAutoritat per la Llei de 30 de Juny de 1887
Domicili social: Carme, 42, primer. — Barcelona

AQUESTA ASSOCIACIÓ PERA RESPONDRE DE SES OPERACIÓNS TÉ CONSTITUÍT EN EL BANC D'ESPANYA Y A DISPOSICIÓ D'EXCM. SR. MINISTRE DE FOMENT EL DÍPOSIT QUE PREVÉ LA LLEI D'ASSEGURANCES DE 14 DE MAIG DE 1908 Y COMPLETS TOTS EL REQUISITS QUE LA MATEIXA ORDENA.

Els minyons de la pròxima quinta poden suscriuir-se per la quantitat de

750 pessetes

quedant garantida ab sa redempció militar la responsabilitat dels excedents de cup que siguin cridats pera cubrir baixes.

El dinar poden eis interessats dipositarlo ont vulguin, fins en el mateix poble de llur residència, sense que pugui cobrarlo l'Associació fins el mes d'agost de l'any del sorteig.

ELS MINYONS QUE CONSTITUÏXEN LLUERS DÍPOSITS EN EL BANC D'ESPANYA, MITJANSANT EL PAGAMENT DE DÍU PESSETES, ADMÉS DELS GASTOS D'INGRÉS, TINDRAN DRET SI SURTEN SOLDATS, A ESSER REDIMITS ABANS QUE LA DIRECCIÓN AIXECUI ELS DÍPOSITS. PRIMER SE VEURAN LLUERS DEL SERVEI MILITAR ABANS QUE Ningú PUGUI DISPARAR DE LLUERS CAPITALS.

Aquestes són les úniques garanties que poden portar al si de les famílies la verdadera tranquilitat.

PELETERIA FRANCESA
GRANS DESCOMPTESES — VERITABLES GANGUES

Jaquetes y martres Canadà llegítimes, molt barates. Colls i corbates fantasia, desde 6 pessetes. Gran ocasió en colls Mongolia: boas de ploma, — Articles de confiança. — Esmerada confecció. PORTA DE L'ANGEL, 5, ENTRESSOL (PROP DE LA PLASSA DE CATALUNYA).

El remei més racional pera les malalties de l'apparell respiratori, es l'inha-lació antisèptica y balsàmica que's produueix al disoldres en la boca les

Barcelona, dissabte 13 de Febrer de 1909 • Núm. 104
REDACCIÓ Y ADMINISTRACIÓ: RAMBLA DE LES FLORS, 14, PRAL. — TELEFON 723PREUS DE SUSCRIPCIÓ Y A UN VOLUM TRIMESTRAL
CATALUNYA Y NACIONS IBÈRIQUES
BARCELONA: 5'00 pessetes trimestre
1'50 pessetes al mes

PASTILLAS MORELLÓ

Curen y eviten els REFREDATS, AU-FEC, TOS, BRONQUITIS, RONQUERA, etc. El seu ús està il·lure de perills fins pels nens y els d'edat avansada.

de que actualment la normalidad es perfecta en Cataluña y en todo el resto de España.

Yo no quiero discutir, yo no coincido con la evolución que precisaba el señor Presidente del Consejo de ministros, en estos tres momentos de la opinión catalana, pero para el efecto de mi argumentación, yo la doy por establecida y pregunto: ¿qué ha pasado, señores diputados, para que en el transcurso de estos dos años haya venido esta evolución de Cataluña? ¿Qué ha pasado? Vinimos aquí, señores diputados, no con románticas aspiraciones, vinimos aquí con un programa concreto, y este programa concreto contiene tres puntos fundamentales: derogación de la ley de Jurisdicciones, autonomía municipal y autonomía regional.

La ley de Jurisdicciones, 4 pesetas todos nuestros esfuerzos, no ha sido derogada; continúan en las cárcellos y en el extranjero hombres condenados por delitos de opinión, algunos de cuyos casos fueron escandalosamente expuestos en esta Cámara, hace unos meses, por mis compañeros los señores Hurtado, Salvá y Calvet, produciendo extraordinaria emoción al Congreso. No hemos tenido la fortuna siquiera de obtener lo que constituyeron anteriores representantes de Cataluña, de Gobiernos que han sido por nosotros exonerados; no hemos podido obtener amnistías ni indultos con que pudiersemos lograr que estos condenados por delitos de opinión, cuyos casos al relatarlos emocionaron a la Cámara, volviesen a sus hogares. Esta fué la primera de nuestras reclamaciones.

Era la segunda la autonomía municipal. Yo reconozco — porque para que la crítica sea eficaz ha de ser justa — que el proyecto de ley de Administración local que estamos discutiendo contiene mejoras con relación a la actual organización municipal, mejoras que dependen de lo que sean otros proyectos y otros desarrollos legales, mejoras que se han presentado con reformas en la organización electoral que han desprendido el recodo en las clásicas y populares y democráticas.

Las mancomunidades provinciales, de las que os hablaré después, me merecen el juicio de que, unidas á la modificación en la legislación municipal, son bien poco cosa para significar un cambio, una pacificación de los espíritus, una cambio en la disposición espiritual de Cataluña.

¿Qué ha pasado, señores diputados? ¿Qué ha ocurrido? Es un fenómeno algo complejo; yo no diré todas las causas; me fijaré en una, la que yo creo más importante.

Sigue con frecuencia que en las plataformas políticas, en las luchas políticas, los éxitos y los fracasos dependen, más que del propio autor de leyes, de probamas y de orientaciones, de la actitud o de la posición que tomen los adversarios. Un día y otro día se ha venido diciendo y repitiendo que el Sr. Maura, que el Sr. Presidente del Consejo de ministros se había entregado á la representación catalana, que este proyecto de ley era un proyecto sólidario; que el proyecto que estamos discutiendo condensaba todos nuestros ensueños, todas nuestras aspiraciones; y lo que se dice no se dice impunemente.

Repetido uno y otro día, se va formando una opinión, se va extendiendo un criterio, y así ha resultado que el señor Presidente del Consejo de Ministros ha podido ostentar en el Parlamento la actitud gallardona que tenía en la sesión del viernes y ha podido decir: «Qué fantasías! Yo soy el mismo que el año 1901 cuando me oponía al programa regionalista del doctor Robert; respecto de vuestras reivindicaciones, yo pienso lo que pensaba entonces y en la ley no hay nada de lo que vosotros creéis».

De suerte que han sido extraordinariamente afortunados el señor Presidente del Consejo de Ministros y el partido conservador, porque han logrado lo que ellos entienden más fácil para la pacificación de Cataluña a bien poco costa.

Yo creo, señores Diputados, que la pacificación de Cataluña no puede lograrse, no puede obtenerse con la implantación del proyecto que estamos diciendo, que, como luego tendrá el honor de demostrar á la Cámara, está bien lejos, está bien apartado de nuestras fundamentales aspiraciones.

Contrasta la fortuna que han tenido el señor Presidente del Consejo y el partido conservador en su política con lo que ha sucedido con el partido liberal. Nosotros los autonomistas catalanes, que hemos ido á nuestros convencimientos, no sólo por razones de historia, por razones de naturaleza, por todas estas razones que son el fundamento de nuestras convicciones, sino por la concepción fundamental del criterio de libertad, nosotros creemos, nosotros entendemos, descreímos sustancialmente de la opinión que hace poco expresaba el señor Giner de los Ríos, que las reformas hondas, fundamentales de este régimen actual, de este régimen centralista y unitario, deben hacerlas grandes organismos, grandes partidos reformadores que sean substancial y fundamentalmente liberales.

Por lo mismo que entendemos que nuestro criterio es un criterio de libertad, nosotros visumbramos en las evoluciones humanas, no este centralismo que realizan autoritariamente democracias desde una alta concentración de poderes; nosotros creemos que las sociedades humanas, que las sociedades políticas caminan y evolucionan hacia grandes concentraciones, con relación á las cuales son muy pequeñas las actuals Estados políticos. Creemos que estas grandes concentraciones políticas harán que la humanidad camine, serán organizaciones complejas; serán, no Estados centralistas, que son una derivación del antiguo absolutismo; serán estos Estados compuestos en los que el Estado central tendrá mil formas variadas, mil organizaciones distintas, mil fórmulas complejas en las cuales cada personalidad social, cada núcleo colectivo se

regirá y vivirá dentro del límite y de la órbita de su esfera de acción con aquella amplia libertad, con aquella vida espontánea que no cohibe ni dificulta el desarrollo de las energías de cada individuo y de cada colectividad.

Por esto nosotros creemos, señores Diputados, que estas grandes reformas, que estas grandes evoluciones sociales no pueden realizarlas el partido conservador. Porque notadlo, cuando venimos de un centralismo ya patriciado en el curso de dos o tres siglos, es completamente imposible que un partido conservador no sea conservador de este centralismo, y lo único que puede conceder un partido conservador es una ligera, una leve descentralización administrativa que el proyecto de ley trata de incorporar á la legislación sobre el régimen local. No puede realizar un partido y una fuerza conservadora la honda remoción necesaria para cambiar totalmente la organización del Estado.

Al venir al Parlamento, por una serie de circunstancias verdaderamente fatales, ajenas por completo á la esencia y á la doctrina del partido liberal, nos encontramos en una situación extraña. Por leyes naturales de la política, nosotros debíamos encontrarnos en nuestras reivindicaciones cerca de las grandes corrientes de opinión liberal, cerca de los Partidos liberales, y por estas condiciones especiales nos encontramos en situación de que nuestras aspiraciones estaban encuadradas en un ambiente de oposición y de hostilidad precisamente de aquellos grupos de opinión y de aquellos partidos que fundamentalmente debían recogerlas, y que yo creo tenían la misión de realizarlas y encarnarlas en la vida y ponerlas en la Práctica.

Y aquí yo quiero recoger una alusión personal del señor Moret. El señor Moret recordaba su intervención en las elecciones de Diputados á Cortes por la circunscripción de Barcelona en el año de 1901, recordaba su comunicación con aquellos primeros Diputados catalanes, con los señores Robert, Doménech, Torres y Rubén, y se lamentaba de que ellos no estuviesen en el Parlamento. Yo puedo recoger la alusión por la intervención personalista que tuve en las elecciones de 1901, por la intima amistad que me unía con algunos de aquellos Diputados, y pude decir á la Cámara que son completamente exactas y ciertas las referencias del señor Moret. Y precisamente, señores Diputados, el secreto, la explicación de cierta situación de espíritu nuestra, y singularmente mí, se encuentra en la contrariedad experimentada ante la pérdida de los desvanecimientos de las esperanzas que en ciertos momentos nosotros habíamos concebido de encontrar en la corriente de opinión liberal, en el partido liberal, singularmente en el jefe del partido liberal, por su cultura. Por su preparación para estos problemas, un auxilio poderoso de nuestras reivindicaciones.

Pero fijémonos en el momento actual, fijémonos en el momento parlamentario actual. Si yo hubiese de recoger estéticamente el texto del discurso del jefe del partido liberal en la sesión del viernes, con este texto solo, señores Diputados, yo debería compartir la opinión de mi compañero el señor Vallés y Ribot; pero en el discurso del jefe del partido liberal, yo no veo sus conceptos y sus frases; yo en ese discurso veo un acto. Después de este acto, ¿qué vendrá? ¿qué ocurrirá? Yo no sé; los hechos, las circunstancias, el desarrollo de los acontecimientos, son los que han de decirnos.

Yo tengo un convencimiento, una seguridad completa; yo quisiera durante todo este discurso apartar la impresión desagradable que ciertas manifestaciones que he escuchado esta tarde me han producido; yo quiero hacer un esfuerzo sobre mi espíritu para restituir mi pensamiento y mi sentimiento al estado que traía á la Cámara antes de escuchar estas manifestaciones; porque entiendo, señores Diputados, y lo considero como cosa absolutamente precisa, que en Cataluña lo que se quería, yo conozco á Cataluña, yo conozco el sentimiento íntimo de las masas catalanas, y tengo esa absoluta y firme convicción de que, hoy distanciados, hemos de reunirnos, hemos de juntarnos, para cooperar juntos á la resolución de grandes problemas de libertad que hay pendientes en España; y para nuestro concurso á esta grandísima obra, nosotros, señores Diputados, ponemos ó una condición, condición justa y humana.

Nosotros vemos los problemas de libertad en toda su amplitud, somos igualmente devotos de las libertades individuales, que de las libertades colectivas, de los organismos naturales, de las libertades colectivas de los Municipios y de las regiones, y cuando con estos elementos, que en el fondo son elementos autonomistas, elementos liberales, vayamos juntos y unidos en aquellas luchas de la vida local, allí entonces quizás se habrá formado, entonces resultará prácticamente formada el primer núcleo formidable que habrá de contribuir efectivamente á la resolución de los grandes problemas de libertad que han de plantearse en este Parlamento; entonces, señores Diputados, nosotros genialmente haremos de contribuir aquí á la resolución de estos grandes problemas que á la libertad afectan, de todos los problemas que afectan á la libertad individual y de todos los problemas que afectan á la libertad colectiva.

Y vamos, señores Diputados, al nacionalismo. Yo desearía que de una vez para siempre, desvanciésemos algo que de una manera definitiva debe desaparecer para que pueda haber normalidad en las relaciones entre las cuales son muy pequeñas las actuals Estados políticos. Creemos que estas grandes concentraciones políticas harán que la humanidad camine, serán organizaciones complejas; serán, no Estados centralistas, que son una derivación del antiguo absolutismo; serán estos Estados compuestos en los que el Estado central tendrá mil formas variadas, mil organizaciones distintas, mil fórmulas complejas en las cuales cada personalidad social, cada núcleo colectivo se

regirá y vivirá dentro del límite y de la órbita de su esfera de acción con aquella amplia libertad, con aquella vida espontánea que no cohibe ni dificulta el desarrollo de las energías de cada individuo y de cada colectividad.

Si así no sucede, talent entonces la relación individual, como la relación colectiva, es completamente imposible. ¿Por qué, pues, no había yo de decirlo la Plena, la absoluta integridad de mi pensamiento, si tengo el convencimiento de que en esta tribuna parlamentaria puede decirse absolutamente todo? Yo sé, además, que vivimos en un ambiente de libertad en el cual todas las ideas pueden discutirse, pueden negarse. Se niegan en libros y en folletos y en todas partes los actuales principios fundamentales de las sociedades humanas y de las asociaciones políticas; se niega á Dios, se niega la propiedad, se niega la familia, se niega la realza, se niega la monarquía, se niega la religión, se niega la moral, se niega la ética, se niega la política, se niega la ciencia, se niega la filosofía, se niega la historia, se niega la literatura, se niega la poesía, se niega la música, se niega la arquitectura, se niega la escultura, se niega la pintura, se niega la escenografía, se niega la música, se niega la danza, se niega la moda, se niega la gastronomía, se niega la medicina, se niega la ciencia, se niega la filosofía, se niega la historia, se niega la literatura, se niega la poesía, se niega la música, se niega la escultura, se niega la pintura, se niega la escenografía, se niega la moda, se niega la gastronomía, se niega la medicina, se niega la ciencia, se niega la filosofía, se niega la historia, se niega la literatura, se niega la poesía, se niega la música, se niega la escultura, se niega la pintura, se niega la escenografía, se niega la moda, se niega la gastronomía, se niega la medicina, se niega la ciencia, se niega la filosofía, se niega la historia, se niega la literatura, se niega la poesía, se niega la música, se niega la escultura, se niega la pintura, se niega la escenografía, se niega la moda, se niega la gastronomía, se niega la medicina, se niega la ciencia, se niega la filosofía, se niega la historia, se niega la literatura, se niega la poesía, se niega la música, se niega la escultura, se niega la pintura, se niega la escenografía, se niega la moda, se niega la gastronomía, se niega la medicina, se niega la ciencia, se niega la filosofía, se niega la historia, se niega la literatura, se niega la poesía, se niega la música, se niega la escultura, se niega la pintura, se niega la escenografía, se niega la moda, se niega la gastronomía, se niega la medicina, se niega la ciencia, se niega la filosofía, se niega la historia, se niega la literatura, se niega la poesía, se niega la música, se niega la escultura, se niega la pintura, se niega la escenografía, se niega la moda, se niega la gastronomía, se niega la medicina, se niega la ciencia, se niega la filosofía, se niega la historia, se niega la literatura, se niega la poesía, se niega la música, se niega la escultura, se niega la pintura, se niega la escenografía, se niega la moda, se niega la gastronomía, se niega la medicina, se niega la ciencia, se niega la filosofía, se niega la historia, se niega la literatura, se niega la poesía, se niega la música, se niega la escultura, se niega la pintura, se niega la escenografía, se niega la moda, se niega la gastronomía, se niega la medicina, se niega la ciencia, se niega la filosofía, se niega la historia, se niega la literatura, se niega la poesía, se niega la música, se niega la escultura, se niega la pintura, se niega la escenografía, se niega la moda, se niega la gastronomía, se niega la medicina, se niega la ciencia, se niega la filosofía, se niega la historia, se niega la literatura, se niega la poesía, se niega la música, se niega la escultura, se niega la pintura, se niega la escenografía, se niega la moda, se niega la gastronomía, se niega la medicina, se niega la ciencia, se niega la filosofía, se niega la historia, se niega la literatura, se niega la poesía, se niega la música, se niega la escultura, se niega la pintura, se niega la escenografía, se niega la moda, se niega la gastronomía, se niega la medicina, se niega la ciencia, se niega la filosofía, se niega la historia, se niega la literatura, se niega la poesía, se niega la música, se niega la escultura, se niega la pintura, se niega la escenografía, se niega la moda, se niega la gastronomía, se niega la medicina, se niega la ciencia, se niega la filosofía, se niega la historia, se niega la literatura, se niega la poesía, se niega la música, se niega la escultura, se niega la pintura, se niega la escenografía, se niega la moda, se niega la gastronomía, se niega la medicina, se niega la ciencia, se niega la filosofía, se niega la historia, se niega la literatura, se niega la poesía, se niega la música, se niega la escultura, se niega la pintura, se niega la escenografía, se niega la moda, se niega la gastronomía, se niega la medicina, se niega la ciencia, se niega la filosofía, se niega la historia, se niega la literatura, se niega la poesía, se niega la música, se niega la escultura, se niega la pintura, se niega la escenografía, se niega la moda, se niega la gastronomía, se niega la medicina, se niega la ciencia, se niega la filosofía, se niega la historia, se niega la literatura, se niega la poesía, se niega la música, se niega la escultura, se niega la pintura, se niega la escenografía, se niega la moda, se niega la gastronomía, se niega la medicina, se niega la ciencia, se niega la filosofía, se niega la historia, se niega la literatura, se niega la poesía, se niega la música, se niega la escultura, se niega la pintura, se niega la escenografía, se niega la moda, se niega la gastronomía, se niega la medicina, se niega la ciencia, se niega la filosofía, se niega la historia, se niega la literatura, se niega la poesía, se niega la música, se niega la escultura, se niega la pintura, se niega la escenografía, se niega la moda, se niega la gastronomía, se niega la medicina, se niega la ciencia, se niega la filosofía, se niega la historia, se niega la literatura, se niega la poesía, se niega la música, se niega la escultura, se niega la pintura, se niega la escenografía, se niega la moda, se niega la gastronomía, se niega la medicina, se niega la ciencia, se niega la filosofía, se niega la historia, se niega la literatura, se niega la poesía, se niega la música, se niega la escultura, se niega la pintura, se niega la escenografía, se niega la moda, se niega la gastronomía, se niega la medicina, se niega la ciencia, se niega la filosofía, se niega la historia, se niega la literatura, se niega la poesía, se niega la música, se niega la escultura, se niega la pintura, se niega la escenografía, se niega la moda, se niega la gastronomía, se niega la medicina, se niega la ciencia, se niega la filosofía, se niega la historia, se niega la literatura, se niega la poesía, se niega la música, se niega la escultura, se niega la pintura, se niega la escenografía, se niega la moda, se niega la gastronomía, se niega la medicina, se niega la ciencia, se niega la filosofía, se niega la historia, se niega la literatura, se niega la poesía, se niega la música, se niega la escultura, se niega la pintura, se niega la escenografía, se niega la moda, se niega la gastronomía, se niega la medicina, se niega la ciencia, se niega la filosofía, se niega la historia, se niega la literatura, se niega la poesía, se niega la música, se niega la escultura, se niega la pintura, se niega la escenografía, se niega la moda, se niega la gastronomía, se niega la medicina, se niega la ciencia, se niega la filosofía, se niega la historia, se niega la literatura, se niega la poesía, se niega la música, se niega la escultura, se niega la pintura, se niega la escenografía, se niega la moda, se niega la gastronomía, se

de l'Excm. Ajuntament de Barcelona

OBSEQUI HUMANITARI

los términos. Yo, decía el señor Presidente del Consejo de Ministros, no puedo crear regiones por una ley; yo me encuentro con que en España, en ciertos sitios, en ciertos lugares, en ciertas comarcas, existe una vida regional definida, una personalidad regional que en otras comarcas no existe; y como yo, por el ambiente general de la política española, debo legislar para toda España, y España no toleraría conceptos que se aplicaran les gualmente, no tengo más remedio que formular un proyecto, unas bases, con arreglo a las cuales, allí donde exista cierto espíritu regional—siempre en el orden administrativo y sin tocar para nada a ninguna atribución del Estado—pueda surgir una personalidad, y allí donde no exista ese espíritu, no surja esa personalidad.

Nació este concepto primitivo de aquellas bases referentes a las mancomunidades, de aquella primaria redacción, y esto hubo de desaparecer en mí el siguiente recelo: si el proyecto se aprueba tal como está, podría suceder que nosotros los catalanes, al intentar la constitución de estos organismos locales, habremos de pedir al Gobierno la constitución de esta personalidad provincial, y entonces se despertarían todos los récodos al plantearse una discusión entre Cataluña y el Estado; y me preguntaba: ¿Cómo podemos evitarlo? Estableciendo, fijando, concretando en el proyecto aquellas atribuciones que podrían obtener y que debieran concederse a estos organismos locales.

El señor Presidente del Consejo de Ministros a esta observación contestó que estudiaría el pensamiento y que lo resolvería, y lo hizo resuelto en la forma que ahora tiene en el proyecto. Pero es que en la actual redacción de la ley está aceptado el pensamiento precisamente en aquella parte que podría significar reculos por parte del Estado, pero no está aceptado en lo que puede significar ceza y severidad en las funciones, facultades y atribuciones de los organismos propios. Es decir, que por la solución actual de este problema, la ley limita lo que pueda pedirse, pero no oye el Estado que puede conceder o negar libremente y sin restricción, lo cual no era ciertamente el pensamiento que inspiraba mi observación.

Dijo el señor Presidente del Consejo de Ministros, pero: es que yo he de ser tan insensato que en un proyecto de ley, y cuando ignoro quién, cómo y dónde van a formarse esas mancomunidades, he de desear, he de otorgar preceptos y facultades, cuando ignoro si estas entidades que se constituyen tendrán bastante capacidad para desempeñar sus fines. Ese seguramente será el argumento del señor Presidente del Consejo de Ministros, y a este argumento yo contesto que aparte de que podrían buscarse en la ley garantías y condiciones de esta capacidad, aparte de esto, yo creo que con este sistema-típico recelo, con esta desconfianza, es imposible que vayamos a ninguna autonomía ni a ninguna descentralización.

Pues qué, señores Diputados, no pasa en la capacidad individual, en las facultades individuales, que muchas reformas legislativas se introducen, se incorporan a la ley cuando una gran masa de ciudadanos no están capacitados para recibir y para hacer fructífera la reforma? Pues qué, no se han votado en España la ley del Sufragio universal y la ley del Jurado? Puede alguien negar que cuando se votaron estas leyes la inmensa mayoría de los ciudadanos españoles no estaban capacitados para recibir esas reformas? Yo recuerdo, señores Diputados, era yo mismo, que el señor Presidente del Consejo de Ministros presidió aquella memorable Comisión parlamentaria de la ley del Jurado, y desde la cabecera del ban-

co de la Comisión, el señor Presidente del Consejo de Ministros cantaba himnos de confianza al pueblo; y seguramente que entonces S. S. pensaba, como piensa hoy, que todos los ciudadanos españoles no estaban capacitados para practicar el Jurado, como no lo estaban en el momento de promulgarse la ley del Sufragio universal. ¿Cómo habían de estarlo, señores Diputados, si aun hoy, después de los años de vida que lleva la ley del Sufragio universal, existe una gran extensión del territorio español donde nadie ha votado? En la misma capital de España, todos lo sabéis, apenas si ha arrancado de una manera sencilla y fraterna la y el Sufragio universal. Pues si hubiese de ser argumento es de la falta de preparación de todos los ciudadanos y de todas las entidades que han de recibir la reforma, ¡ah!, entonces este sistema de desconfianza podría aplicarse a todas las reformas, absolutamente a todas las reformas que tienen un sentido de libertad.

El sistema de mancomunidades del proyecto no es, pues, la autonomía regional, una condicional descentralización administrativa, que no puede satisfacerse. No queremos ocuparnos, señores Diputados —ya he cansado sobradamente vuestra atención— de las reformas, de las modificaciones que, aun dentro del criterio del Gobierno, creemos que pueden introducirse en esta ley. Me interesa únicamente, para terminar, establecer y fijar cuál será nuestra conducta.

«Nosotros hemos presentado y defendido numerosas enmiendas a este proyecto de ley. Si esta ley es aprobada, nosotros interverdremos lealmente en la vida local de nuestro país para contribuir a la creación de la formación de la nueva vida local. ¿Cómo no, si hemos intervenido en ella durante el régimen actual? Nosotros interverdremos con toda lealtad, y si resultaran ejercer los temores que nosotros y otros con nosotros habíamos expresado de que en la práctica de ciertas novedades de esta ley y me refiero a las novedades relativas al sufragio, resulta que en el combate de los grandes grupos políticos, no puede rehacerse el gobierno del pueblo por las manos de nosotros, nosotros lucharímos para la modificación de la ley.

Seguiremos además luchando por el triunfo de nuestros ideales, alejados de utopismos y de romanticismos, pero promoviendo también que jamás se sienten los del ideal que seguimos persiguiendo, porque tenemos fe en él, y tenemos algo que vale tanto como la fe en el ideal: tenemos fe en la perseverancia y en el propio esfuerzo para lograrlo, para encarnarlo, para conseguirlo en la vida y en la realidad, pues no olvidamos, señores Diputados, cómo enseñan la vida y la Historia que los grandes ensueños de un día son con gran frecuencia las grandes realidades de mañana. (Applausos en la minoría).

Política extrangera

EL CONVENI FRANCO-ALMANY

Sabidamente se ha hecho público un trascendental convenio sobre la questão del Marruecos entre la França y la Inglaterra, y de por sí arriba han sido júbilos exclamaciones. Aquel litigio marroquí que feía que los franceses y los alemanes se miraran ab mutua real hostil, ha tingut una

solución satisfactoria, de la qual se felicita en primer lloc, ambas parts litigantes, y después totes les nacions directament o indirectament interessades, les quals veuen en l'amical arranjament la consolidació de la pau.

Quines són les bases del conveni franco-alemany? En essència, són dues: primera, el reconeixement per part d'Alemanya de que els interessos particulars de la França al Marroc estan estretament ligats al manteniment de l'orde y de la pau interior d'aquell imperi, per lo qual no posarà cap entrebaix a's interessos esmentits; segona, el reconeixement per part de la França dels drets comercials de la Alemanya al Marroc, que són consecuents natural del regim de la porta oberta d'igualtat econòmica, y la declaració de que's procurarà associar a francesos y alemanys en les espres que s'obtinguin al Marroc. En poques paraules: a canvi de la seguritat dels seus drets econòmics, l'Allemanya accepta l'influència política de la França a l'imperi marroqui. Els alemany s'enrotllan un llargolat el seu comerç al Marroc, y els francesos faran en aquell país lo que millor els sembla, quedant convertits en els seus amables senyors.

Anava a ençant el temps y els oradors que havien anat a Semana, y als quals s'espereva per començar el miting, no arribaven, què serà? què no serà? la tarda, y la fransesa de uns y d'altres començava a fer de les seves.

Per fi una vuit d'ara venen y tocs els de Sabadell ja eren a la Riuadona, s'avansaren cap a la porta per rebre y abraçar a s'ns vings. Aquesta venien a peu, ja que a can Vinyals se's havia estatjar el motor de l'automòbil ab que viatjava, urgents obligats a deixar el velocíol en aquella massa.

Seguidament se començà el miting. La tribuna estava endomassada ab un gran drap de les quatre barres... El local p' a vèsser, essent moltis, e's que al darrer escotaven drets als oradors.

Obri l'acte'l president de la Lliga Popular Catalana, de Castellar, don Vicenç Arús, qui presidia l'acte. Saluda a sos conveixants, explicant-los les motius del miting y fer la presentació dels oradors.

Parla després el senyor Pascual, de la Lliga Regionalista de Sabadell, qui parla de les necessitats del districte, les quals s'poden esser compreses y difesas ab escacis per un home que, com el senyor Cruells, se troba completament identificat, pera esser fill y viureix quasi constantment en el poble que l'ha produït.

Don Eduard Girbal Jaume, de la Juventut Nacionalista de Badalona, segui en l'ús de la paraula, dient que s'han moltis sequíxen del mal di y mal camp es cacoquins de Barcelona, aquesta accideix a Sabadell sa germana, ajudantla en la lluita que té emprada per a triomfar de la llibertat y la patria, encarnades en la candidatura del fil del districte don Jaume Cruells y Salleres. Aquell cacoquisme, digué, que aquí s'ha convertit en ajuda, es aquell que s'ha convertit en socors materials en les inondacions de Lleida. Acaba recomanant votar al seu partit, no p' aconseguir un lloc més en el Congrés, sinó per demostrar que la Solidaritat no es morta com Madrid la creuen.

Don Fermí Ribera, del Centre Català de Sabadell, parla després saludant als castellanes, com a descendents que ell es d'aqueu poble y els recomana que se'ns tressin tots com un sol home, la candidatura del senyor Cruells, que representa l'aspiració autonoma del districte.

Don Félix Giménez del Centre Català Republicà de Sabadell, segui en l'ús de la paraula, dient que aquesta entitat no apoya i defensa la candidatura del senyor Cruells per esser aquest un nacionalista republicà, sinó que ho farà encara que la persona assignada per als seus solidaris no haguis estat d'aquella comunitat política, ja que, en els presents moments, no es un po' de determinat el que va a la lluita, sinó un caràcter idèntic a l'ideal de Catalunya y d'entorn de la seva economia. Acaba reforçant la candidatura a la urna de Sabadell, Demà encarem a nostres llegades de lo passat.

La victoria es segura!

A les 9 del vespre, gran miting de propaganda electoral, en el teatre Europa, ab assistència del senador don Albert Rubió i Ortega. Corts don Felip Rodes, dels coneguts propagandistes don Joan Vallès Pujals y don Manuel Folguera Duran y dels diputats provincials

Don Ramón Albó, Don Lluís Argemí, Don Secundí Codera, Don Santiago Gubert, Don Eduard Mico, Don Dionís Millán, Don Joan Pujol y Don Baldomer Toma y del candidat don Jaume Cruells y Salleres.

Després del miting se faran visites electorals al Centre Català, Lliga Regionalista, Ciutat Tradicionalista, Unió Republicana y Centre Nacionalista Republicà.

Al vespre s'havia de celebrar a Sant Cugat del Vallès, en el qual devien parlar els senyors Cruells, Gambús (Xavier), Trabal, Pascual, Torres, Rifa, Clàrs, Puigadas y Arderius. L'acte s'havia de celebrar a «Cal Tadeo».

També s'havia de celebrar un miting a Santa Perpètua de Mogoda, una visita al Circul Tradicionalista, y l'assamblea magna d'interventors de la ciutat, que pugen a trescents. Aquesta reunió s'havia d'efectuar al local de l'Ateneu de Sabadell. Demà encarem a nostres llegades de lo passat.

La victoria es segura!

L'ha obtingut l'arany del Dr. Doménech, ont s'elaborà'l maravilós tònic reconstituït Fosfo-Glico-Kols. Doménech, que recomanen els metges més emblemàtics per combatre ab èxit segura Neurastenia, Clorosi, Inapetència, Debilitat, Palpitacions del cor, Convalescències, y demés malalties nervioses. —S'entrega gratis una mostra en elegant capsula metàlica a qui he solliciti de l'autor, Dr. Doménech, farmacèutic. —Ronda de Sant Pau, 71. —Barcelona

en l'enhorabona per la brillant defensa causa Catalunya.—Per l'Associació, V. Arús.

Jaime Carner. Congreso Diputados, Madrid.

Si España tuviera hombres de su sincerasidad todas sus regiones seguirían el ejemplo de Cataluña.—García Radules.

Jaume Carner. Congrés Diputats, Madrid.

El qui compleix com a bon fill de la terra catalana defensant com hem fet en el Parlament Espanyol, mereix consideració i estima dels catalans dignes.

Ribó, Franquesa, Picó, Artigas, Mayol.

Carner. Diputat. Congrés, Madrid.

Que Déu vos pague l'obra que fer ab vostre magistral parlament.—Nadal.

Carner. Diputat. Congrés, Madrid.

Perquè no volen tractes ab parts turants espanyols y ab sinceritat els hi dicen lo que volen a Catalunya, vos donen enhorabona.

Vià, Comas, Argemí, Galceran, Perich, Buxareu, Josep Augé, Sabater, Rocaforn, Ventura, Sales, Gibau.

Carner. Diputat. Congrés, Madrid.

Descontent catàanstic us guia per entendre que en Maura es gran amic Catalunya, qui com el manté dels Jurisdicccions, magatz prometre derogarla y no haver donat borrell autònoma. A vos que no sois d'aquests y mireu preventió política espanyols, us felicitem.

Pardo, Costa, Domingo, Picanet, Torrella, Maté, Borrell, Molas, Arderius, Seraphí, Pasó, Jané, Anfruns, Oliver, Gou, Aguirar, Miró, Borrás, Alsina.

Carner. Diputat. Congrés, Madrid.

Tertians catàanstics catò Nouvelles, us trasmeten regoneigament per conducta vos tra de representant Catalunya.

Jordà, López, Feliu, Torres, Abril, Sardà, Fornell.

Carner. Diputat. Congrés, Madrid.

Grans merces per defensa heu fet Catalunya.—Pascual.

Carner. Diputat. Congrés, Madrid.

Sou de missatge ben Catalana, perquè així ponent respireu aquest dies, no han entrat el entusiasme causa Catalunya de fensada parlament. Rebecu enhorabona vos tres admiradors.

Serrat, Serra.

Carner. Diputat. Congrés, Madrid.

No hem de felicitar qui compleix son devoir; perseverem intranzigent actitud y patria us restarà agrada.

Salvatella, Masllorenys.

Avant sempre, agraiam vostre sinceritat defensa Catalunya.

Romeu, Ponsich.

Carner. Diputat. Congrés, Madrid.

Vos encerajo perquè ab valentia persevereu defensant causa Catalunya.

Anguera.

Carner. Diputat. Congrés, Madrid.

Centre Nacionalista Repùblica de Girona envia coral felicitació ènrica discurs.

Necessari rad calmsino nos re neutralizar vergonyosa claudiacions altres.—President, Font.

Jaume Carner. Congrés Diputats, Madrid.

Nacionalistes Barcelona, vos felicitem per vostra magistral defensa aspiracions catalanes.—Per l'Agrupació, Texidor.

Jaume Carner. Congrés Diputats, Madrid.

Robeu enhorabona dels Nacionalistes Sant Sadurní Noia identificats ab vostre parlament defensant aspiracions Catalunya.—Per la Comissió, Singla.

Jaume Carner. Congrés Diputats, Madrid.

Catalanistes Castellar del Vallès vos do-

— La Fraternitat Republicana del districte novè, anuncia per avui a les nou de la nit un miting en commemoració de la República espanyola. Parlan els senyors N. Serrat, Roig y Pruna, N. Gibert,

— Informació de Barcelona

Carrot d'avui.—A dos quarts de sis de la tarda: Conferència del doctor Esquerdo a l'Acadèmia y Laboratori de C. M. de Catalunya.

— A dos quarts de deu del vespre: Conferència del senador Albert, a l'A. N. C. Id. den Llanglois Salvador Albert, a l'A. N. C. de Dependents, a l'A. E. de Sant Pau, al C. E. de Catalunya.—Id. a l'A. E. P.

Efecte Oficial.—El darrer, publica les següents disposicions:

Continuació del Reglament provisional de Sant Joan exterior. R. O. de Governació

disposint que per aquest any se fixi en el 4 per 100 de les fiances constitutes, les quantitats que per drets de fons devenen abocar les companyies d'assurances i societats mütues. Distribució de fons de la D'putació per l'ús de janer. Anunci d'Ajuntaments y proveïdences judicials.

Així al matí va ingressar a la presó el periodista don Ignasi Corma, director de La Veu de Catalunya, per complir la condemna de 4 mesos y 1 dia d'arrest major que l'hi imposà la Sala 3a de lo criminal de nostra Audiència, per suposades injurias en un sol d'informació electoral aparegut en l'esmentat d'ançanada de Catalunya.

En els darrers dies, el periodista don Ignasi Corma fou accompagnat fins al moment d'entrar a la calda, per alguns amics y company.

Avui, a les tres de la tarda, s'inaugura l'Assíbregos instal·lat a Sant Andreu pel marqués d'Alilla a costes seves, prop de la fàbrica dels Coats.

Hi assistirà l'arcalde.

Un suscriptor ens demana que cridem l'atenció de l'Arcàdia, sobre uns tanques que limiten un solar del carrer de Sant Antoni, xanfrà ab Torrent de l'Olla, a Gràcia. Les esmentades tanques agafen un tres d'acera, con ravenent los ordinacions municipals, y ademés fan un r. c. que s'utilitza per algú com dip

que ho desitgen podran satisferla en l'oficina de l'arrendatari, carter de Cor's, número 540, tercer pis, dies de feina de nou a una.

Fins a les dotes de la nit del dia de divendres s'admeten segurs de Quintes en les oficines de «La Mundial», Rambla Catalunya, 5, primer, primera.

Vida corporativa

A dos quarts de set d'aquesta tarda, el doctor don Alvar Esquerdo donarà en el saló de l'A. i L. de Ciències Mèdiques que s'ha instal·lat la Catalunya, Portaferrissa, 6, principal, la quinta conferència sobre «Traumatisme del múscul, contusions, luxacions i fractures».

Així d'afait se reuniran en fraternal banyet al Mundial Palace diversos acadèmics de la d'Higiene de Catalunya, per a celebrar l'inauguració del nou curs acadèmic. Entre els convidats s'hi veuen els doctors Radúz, president actual de l'Acadèmia; Proubastà, president sortint; Fuster, Mer i Güell, Soley, en una paraula la majoria dels individus de les junes entrant i sortint.

Durant l'apartat se canviaren impressions sobre la marxa de l'Acadèmia i se parlà dels projectes que aquesta té pràcticament portat en l'actual curs, en el qual se proposa fer una vida intensissima, intervenint efectivament en totes les esferes on la seva acció sigui apropiada.

Entre altres projectes menys importants té l'Acadèmia, el d'organitzar una Exposició de material i literatura sobre Higiene, que serà la primera a Espanya. Se proposa també intervenir activament en el Congrés contra la tuberculosi que s'ha de celebrar en nostra ciutat l'any vinent i en el d'Agricultura i Zootecnia que properament tindrà lloc a Tarragona i al qual hi anirà l'Acadèmia una nombrosa representació.

Parlant d'aquests projectes i d'altres, transcorregut, per als convidats, arrodonitament l'estona.

El Centre Cotonià va reunir-se en Junta general ordinaria, en la qual després de l'aprovació de les actes i dels estats de comptes, va nomenar per enguany la següent Junta direcciva:

President, don Joan Par; vis president, don Joaquim Font; tesorero, don A. Camps Falguera; vocals, don Manuel Molina, don Francisco Ferran i don Josep A. Gomis; secretari, don Josep Maria Esteve.

Demà, a dos quarts de deu del matí, se reuniran en Junta general els associats, els seus representants i gals beneficiaris, de la secció de Barcelona de l'Associació Mutua Nacional per a pensions viatges «Los previsores del porvenir».

La reunió tindrà lloc en el local de la secció, Hospital, 46, primer segon.

En el Centre Excursionista de Catalunya, la Secció de Folklòric hi celebrarà una nitra de ses vestides, avui a dos quarts de deu del vespre, donant, don Rosend Serra i Pagès, la tercera conferència sobre «La vida dels pastorets» que serà il·lustrada amb projeccions lluminoses.

Serà pública.

Aquest vespre s'ofereix en l'A. E. P. la quinta conferència estudi sobre poesia i literatura catalana. Està dedicada a la exèrcita novelista que firma ab el pseudònim de Victor Català, de la qual no farà un estudi la senyora dona Agnès Canals. Les lectures aniran a càrrec de l'Escrítor de Rhapsòs de l'A. de L. C.

Lletres y arts

Després d'una llarga «tournée» que s'edificà a Oporto i en la qual han passat de triomf en triomf, darreralement, el nostre admirable concertista de piano en Frank Marshall i la notable soprano nord-americana Alma d'Alma han donat una sèrie de concerts a Puerto Rico, escoltant ovacions dels ielogis més entusiastes de tota la premsa.

S'ha declarat als dos inspirats artistes com els millors intèpretadors de Schumann.

Darreralement han estat contractats per empreses de Nova York i de Paris,

En vista de l'èxit creixent que està obtenant a Novètats el drama «Foch Nou» de Ignasi Iglesias i a fi de quel públic que cada dia aplauixa l'obra pugui veurela tota completa ab més comoditat, l'empresa anuncia que representarà primer la pessa cada dia començarà a les deu la representació de «Foch Nou».

Repartides pel Circul Artístic les circulars anunciant el ball que tindrà lloc el dia 17 en el saló de descans del teatre del Novec, són ja moltes les adhesions rebudes de famílies distingides, essent això auguri de que la concorrença serà més nombrosa que l'anys passats.

En els tallers dels coneguts escenògrafs señors Vilamara, Urgeles i Vida, se està pintant un gran plafó panoràmic, un velarium i diversos accessoris destinats a la decoració del local.

La Junta Directiva de l'Orfeó Català, pera commemorar l'aniversari de l'inauguració del Palau de la Música Catalana que s'efectuarà l'abril de 1908, ha acordat donar un concert gratuït dedicat als obrers, el qual tindrà lloc diumenge, dia 21, a les 4 de la tarda.

Tota la localitat (excepte les illes) tindrà l'entrada general de l'explotació Palau de la Música Catalana, serà repartida a prioritat, entre els senyors socis que no han sollicitat fins per tot el dia 17, ab l'exclusiu objectiu de repartirles entre obrers.

L'idea de la Junta Directiva de l'Orfeó Català, es fer gaudir a les classes més humils de nostra ciutat les belles arts d'art que generalment se veuen allunyades per escassetat de medis i per això que prega els senyors socis que obtinquin invitacions se serveixin repartides, secundant la seva idea, exclusivament a persones pertanyents a les classes a qui va dedicar el concert.

Del Govern civil

L'inspector general d'enginyers de caissons don Ricard Catarinera se va presentar ahir al Governador per dir-li que per ordre del ministre del ram ha vindut a Barcelona a l'objectiu d'informar si pot permetre'l funcionament del Minya Grotta, o sigui, permetre'n l'ús elèctric que passava pel túnel de Vallvidrera.

El Governador va dir als periodistes que ell no havia autoritzat el funcionament de l'esmentat carri, malgrat haver sigut informat favorablement pels tècnics, per creure que hi havia perill per al públic.

L'arcalde i el secretari de Sucre visitaren al senyor Ossorio per expressar la situació de dit poble des del dia que s'ha fet la recomandació del consum per la línia fiscal.

Pera tractar d'aquest assumpte i procurar canviar de procediments pels que s'ha de canviar, els periodistes que

reuniran el diputat a Corts i els provincials per aquell districte i els fabricants i els principals propietaris del poble.

Els arquitectes del Banc Hispano Colonial van visitar al governador per demanar que activi la tramitació d'un expedient de la Reforma. El senyor Ossorio va prometre que així ho farà.

La comissió d'epidèmia i higiene de J. O. de Santan, acompanyada del governador, de l'arcalde i del queve de la secció de clavegues, giraran aviat una visita a les cloques de Barcelona, darrerament acabades y a les que actualment se estan construint.

El senyor Ossorio, acompanyat del que superior de la Policia, va visitar ahir l'edifici exconvent de les Maries, situat en el carrer dels Àngels y que com situa diverses vegades se destinara a servir de «Casa Familiar» als nous abandonats recullits per la J. de Protecció a l'infància.

En tornant de la visita el senyor Ossorio se va reunir ab el senyors que formen la data junta, en els entressols de la casa de la Querfurta,

—Així d'afait se reuniran en fraternal banyet al Mundial Palace diversos acadèmics de la d'Higiene de Catalunya, per a celebrar l'inauguració del nou curs acadèmic. Entre els convidats s'hi veuen els doctors Radúz, president actual de l'Acadèmia; Proubastà, president sortint; Fuster, Mer i Güell, Soley, en una paraula la majoria dels individus de les junes entrant i sortint.

Durant l'apartat se canviaren impressions sobre la marxa de l'Acadèmia i se parlà dels projectes que aquesta té pràcticament portat en l'actual curs, en el qual se proposa fer una vida intensissima, intervenint efectivament en totes les esferes on la seva acció sigui apropiada.

Entre altres projectes menys importants té l'Acadèmia, el d'organitzar una Exposició de material i literatura sobre Higiene, que serà la primera a Espanya.

Se proposa també intervenir activament en el Congrés contra la tuberculosi que s'ha de celebrar en nostra ciutat l'any vinent i en el d'Agricultura i Zootecnia que properament tindrà lloc a Tarragona i al qual hi anirà l'Acadèmia una nombrosa representació.

Parlant d'aquests projectes i d'altres, transcorregut, per als convidats, arrodonitament l'estona.

El Centre Cotonià va reunir-se en Junta general ordinaria, en la qual després de l'aprovació de les actes i dels estats de comptes, va nomenar per enguany la següent Junta direcciva:

President, don Joan Par; vis president, don Joaquim Font; tesorero, don A. Camps Falguera; vocals, don Manuel Molina, don Francisco Ferran i don Josep A. Gomis; secretari, don Josep Maria Esteve.

Demà, a dos quarts de deu del matí, se reuniran en Junta general els associats, els seus representants i gals beneficiaris, de la secció de Barcelona de l'Associació Mutua Nacional per a pensions viatges «Los previsores del porvenir».

La reunió tindrà lloc en el local de la secció, Hospital, 46, primer segon.

En el Centre Excursionista de Catalunya, la Secció de Folklòric hi celebrarà una nitra de ses vestides, avui a dos quarts de deu del vespre, donant, don Rosend Serra i Pagès, la tercera conferència sobre «La vida dels pastorets» que serà il·lustrada amb projeccions lluminoses.

Serà pública.

Aquest vespre s'ofereix en l'A. E. P. la quinta conferència estudi sobre poesia i literatura catalana. Està dedicada a la exèrcita novelista que firma ab el pseudònim de Victor Català, de la qual no farà un estudi la senyora dona Agnès Canals. Les lectures aniran a càrrec de l'Escrítor de Rhapsòs de l'A. de L. C.

La premsa madrilenya

«El Imperial».

Avui més que mai se presenta clar y terminant el problema de nostra conciencia descriptiva.

No poque tota veu de protesta hagi emmunt y tot cambi apartixi fàcil pels des de revindicacions de Catalunya y els avances de Solidaritat, ens ha de sembar ments arbitrar, i tot eda el procés d'aquests espanyols que alhora quens acusen de negarem a regenerar la nacionalitat de Catalunya, que els creuen qualcom natural, ab sang y nervis, ens neguem als des de regeneració d'una Espanya nascuda dels s'glos y de l'història y pretenen convertir-la en quelcom mercantil y artificial, en un estat inert, en un vincle etem y tranzitor.

Això no ho acceptarem mai; això ns tindrà sempre enfront.

No han intentat bé'l nostre article's que imaginem que la declaració del nostre vicenç significa abandó de nostres posicions; hem volgut senzillament dir que en lo successor il·lustrarem sense comparar ab altre concurs quell de l'opinió, poise poc vigilant, però que sens dubte, ens accompanya.

Es fa qual's professionals de la polìtica, al veure que no compren ab l'ausèlia y forsa dels prohoms parlamentaris, creguin poder combatre sense esforç; en cambio nosaltres, transcorregut els primers moments d'estrop i amargura, al veure allunyar-se als nostres aliats d'ahir, ens sembrem més forts.

Dedicat fons al mapa oficial de carnis espanyols s'ha publicat avui.

Fa observar que les línies ferries projectades tindran un quart de segle en acabar, quan es exigirà que compari amb altres concurs quell de l'opinió, poise poc vigilant, però que sens dubte, ens accompanya.

Es fa qual's professionals de la polìtica, al veure que no compren ab l'ausèlia y forsa dels prohoms parlamentaris, creguin poder combatre sense esforç; en cambio nosaltres, transcorregut els primers moments d'estrop i amargura, al veure allunyar-se als nostres aliats d'ahir, ens sembrem més forts.

Fou molt felicitat.

«El Nauçor».

«Reina Regente».

S'ha dit en alguns centres quel crear

la secció d'imatgeria de la mateixa.

Va dir que la regeneració com una altra qüestió sociològica.

Creu que no es una sangria per Espanya com molts se p'son sinò una font de vida y cità l'exemple d'Itàlia.

A l'Argentina ha huit 500.000 espanyols y encara arréss més l'emigració.

Dins de vint anys hi haurà dos milions d'espanyols.

Diu quells destins d'Espanya estan en Amèrica a pesar d'nos'res desore y nostra.

Entra elles se n'hi troben moltes de Catalunya.

Conferència sobre l'immigració

En l'Ateneu va donar anit una conferència el senyor Malagarriga sobre l'emigració.

Creu que no es una sangria per Espanya com molts se p'son sinò una font de vida y cità l'exemple d'Itàlia.

A l'Argentina ha huit 500.000 espanyols y encara arréss més l'emigració.

Dins de vint anys hi haurà dos milions d'espanyols.

Diu quells destins d'Espanya estan en Amèrica a pesar d'nos'res desore y nostra.

Entra elles se n'hi troben moltes de Catalunya.

«El Liberal».

No sab' explicar com passa ab tanta

facilitat lo de les mancomunitats quan, diu, hi estan en contra les nou dècimes parts dels espanyols.

Reculint els rumors que han circular respecte a lo que va fer cambiar d'acord amb el senyor Moret, consigna les vegades que els catalans han dirigit a la corona les seves pretensions y acaba dient:

El ministre de Marina ha calificat de «desordens» els rumors anteriors.

Resolutiu favorable

El ministre de la Governació ha resolt, d'acord ab els desitjos de l'ajuntament de Barcelona, l'expedient sobre arbitris.

Momenament

Ha sigut nomenat director del Canal de Aragó y Catalunya Ieng nyer queve don Josep Arenas, que ho era del negoti

al cas de l'acta den Lerroux.

Censura que's trací de fer passar aque-

llor dels treballadors per concedir-l'indult de la pena a qui fou condemnat.

Recorda l'indult concedit al periodista senyor Serrano Bustos sense exigir-s'la.

Sobre una denúncia

El Jutge ha citat al senador senyor Calbetón pera que comprabi les denúncies que feu en el Senat, sobre la contabilitat de les companyies d'electricitat controlada d'aqueles.

Aquest y el senyor Inchambriandà sortiran el diumenge pera fer una visita de inspecció y ordenar algunes obres.

«El Universal».

En fons, aquest diari compara les cam-

panges dels periòdics del strata, dient:

Hi haqüe, es cert, diferents temps y

no curts, en que «El Imperial» y «El Herald» exercien al seu

gust un caciar especial d'imperi efectiu.

El strata ha vist en el senyor Giner al destructor d'aquesta perniciosa influ-

ència que ja diaris miraven com a cosa pro-

pera, el qual tindrà lloc diumenge, dia 21, a les 4 de la tarda.

Ceatre y Concerts

GRAN TEATRE DEL LICEU

En la nit del dijous tinguer lloc el benefici del célebre baríton païsà nostre senyor Blanchart, posantse en escena l'òpera «Tannhäuser» de Wagner, en la qual se distingeix dit cantant. Sabudes les simpaties de que disfruta aquest artista, no cal dir que nostre primer teatre líric es vege plé d'una concorrença nombrósia i escullida, que saboreja una vegada més les belleses de la sústita obra y premia amb llars aplaudiments la bona interpretació que li donaren els beneficis junts als emblemàtics artistes senyora Nitida y senyor Víñals, y demás castants.

Al final el senyor Blanchart cantà ab molta justesa y gust les melodies «Pirineus», música del senyor Estradé, y «Els dos granaders», de Schumann, la primera ab acompañament de Piano, y l'última d'orquestra, la qual tinguer de repetir per acallar els aplaudiments del públic que li feu una ovació, havent sigut obsequiat el beneficiat amb molts regals y una pluja de corones de llores.

Acció econòmica

Contribucions

Itinerari que s'ha format per cobrar les contribucions del primer trimestre en els pobles següents:

Mes de febrer de 1909.—Zones, pobles y dies de cobrança:

Zona de Sarrià.—Sarrià, dies 16, 17 y 18.

Zona d'Arenys de Mar.—Santa Susanna, dia 18; Sant Pol de Mar, 19 y 20; Olinelles, 16; Vallgorguina, 17.

Zona de Berga.—Cardona, 18, 19 y 20; Salades, 17 y 18.

Zona de Granollers.—Montmeló, 18; Cardedeu, 16 y 17; Santa Eularia de Ransana, 14 y 15.

Zona d'Igualada.—Montmeló, dies 15 y 16; Santa Marguerida de Montbui, 14 y 15; Castellolí, 14 y 15; Copons, 18 y 19; Vilafranca, 17 y 18; Bruc, 18 y 19.

Zona de Manresa.—Manresa, dies 20 al 25; Sant Feliu Satera, 17 y 18; Aguilar de Segarra, 15 y 16; Moya, 15, 16 y 17.

Zona de Mataró.—Mataró, dies 16 y 17; Martorell, 16 al 21; Dosrius, 15; Masnou, 15, 16 y 17.

Zona de Sant Feliu.—Hospitalet, dies 16, 17 y 18; Sant Joan Despí, 19 y 20; Santa Coloma de Cervelló, 15; Sant Just Desvern, 15 y 16.

Zona de Vic.—La Bola, dia 19; Sant Boi de Llobregat, 20 y 21.

Zona de Vilafranca.—Mediona, dies 19 y 20.

Zona de Vilanova.—Cubelles, dies 16 y 17; Vilanova y Geltrú, 16 al 20.

Zona de Terrassa.—Gelifa, dia 16.

Acció Autonomista

Associació Nacionalista Catalana

La 13 conferència del cicle «Catalunya ciutat que tinguer de sospendre el dissabte passat tindrà lloc a les dèu d'aquesta setmana, a càrrec del don Salvador Albert, publicista de Sant Feliu de Guixols, tema: «L'espanyol y el seu drama «Soleness el constructor».

Bottletí del Treball

Catalunya

BARCELONA.—Aquest vespre, a les dèu se celebrarà en el Centre obrer del carrer Nou de Sant Francesc, l'anunciada reunió dels delegats de les entitats adhéries a S. O., per tractar de la línia de conducta a seguir en la vaga d'Els Progresos, davant dels incidents ocorruts d'últim passat ab motiu del mitj que s'havia de celebrar a la Bohemia Modernista.

—A les nou d'aquest vespre, celebrarà reunio en l'esmentat Centre, la Societat de Carreteres de l'Ajuntament y la d'obrers en gènere de punt.

—Reunions pera demà a S. O.?

Pintors «La Nueva Semilla», a les dèu del matí; Art d'Imprimir, a la mateixa hora; enquadernadors y ratlladors, a les quatre de la tarda.

—La Societat de cotxers «La Fraternals» celebrarà dilluns, a les dèu de la nit, reunió general extraordinària en seu local social (Tallers, 45, segon), pera discutir la següent ordre del dia:

Primer. Si es o no convinent a «La Fraternals» continuar pertenexint a Solidaritat Obrera.

Segon. Conveniència de modificar els articles del Reglament que's referençen als fons peregrins del treball.

—La Societat d'obrers Tipogràfics celebrarà reunió general ordinaria demà a

les dèu del matí en son estage social, Cardona, 7, principal.

ESPERANTO

La Societat catalana pera la propagació de l'esperanto, «Espero Kataluna», ha organitzat pera'l millor compliment del seu comès, una secció d'instrucción de la qual n'ha estat nomenat president en Delfi Dalmau y Janer, el qual comensa la seva tasca demandant que totes les persones que se sentin prou esperantistes pera donar un curs de la llengua internacional, se serveixin aadressar (o personalment de 2 a 3 p. m. tots els dies feiners) al seu local de dita entitat, carer Parades, 12, dont se'n informarà sobre'l particular.

A les nou d'aquesta nit en el local de la societat esperantista «Paco kaj Amo», Angel, 67, segon, Gracia, hi tindrà lloc una conferència sobre l'idioma internacional austriac esperantista, a càrrec del president del V Congrés esperantista de Barcelona, senyor Puiglá y Vilà, i se'n informarà sobre'l particular.

Dita conferència serà com comensalament als quatre cursos gratuïts d'esperanto que s'obriran el 15 del present mes, en dita societat.

Dit acte serà públic, quedant convidades totes les societats esperantistes.

Festes y sports

Colombina

El senyor batlle de Valls don Indalecio Castells, son tinent don Josep Casas y don Francisco Tomás de la comissió de festes de aquella ciutat, han visitat al Centre Colomàt, invitando a prendre part a les festes que ab motiu del Centenari de la batalla del Pont de Gai, se celebraran en aquella, durant els dies 27 y 28 del corrent, a les 2 de la tarda, oferint tres objectes d'art, donatius de l'Ajuntament, Sport Vallenense y Club velocipèdic, en concepte de premis si contribueix el Centre ab una aviada concurs de coloms missatgers.

El president del mateix don Modest Cuixart, agraint la visita, ha acceptat gustosament la invitació en son nom y el del seu company, acordant senyalar pera la esmentada aviada el dia 28 del corrent.

Dances populars catalanes

Com de costum de tots els dissaptes, avui al vespre se donarà en el Foment Automòbil, (Consell de Cent, 401, principal), una audició de sardanes y ballots populars.

Balls de disfresses

Aquest vespre y dissabte vinent, a la nit, també se donaran en el Teatre Modern de Gracia, balls de disfresses organitzats per als ajuntaments del Centre Republicà Autonomista Gracienc.

El local estarà luxosament ornamentat y alfombrat baix la direcció del senyor Bellmunt y los tocades aniran a càrrec de la banda del regiment d'Infanteria d'Alcàntara.

—Al teatre Apolo's farà avui el ball organitzat per la societat «La Buena Sombra» que promet veures molt concorregut.

Avui en el local del Niu Tranquili tindrà lloc el segon ball de disfresses. S'ad uicaran a les disfresses que més s'ho mereixin tres primers premis y cinc accessits.

Informació de Catalunya

NATARÓ

Regna en aquesta població extraordinari entusiasme pera la vinguda de l'«Esbart Català de dansaires» de Barcelona, el 21 del corrent. Arribarà ab el tren de les dèu ab senyala alsada y després de saludar a les autoritats se ballaran sardanes a la plassa en son honor.

A la tarda celebrarà una festa a l'hostatge del Foment de la Sardana.

A jutjar pels preparatius que's fan es de creure que resultarà una festa esplèndida.

ESPECTACLES

TEATRE PRINCIPAL.—Avui, dissabte.—A les dèu junció a benefici de les víctimes d'Itàlia, organitzada pels estudiants de la Facultat de Medicina. Primer, la preciosissima «Joquina» cómica en un acte y en prosa, original de don Joaquim Abati, «Entre doctores», segon, la comèdia catalana en un acte y en prosa, original de don Manuel Roivira y Serra, «Carles I», tercer, el xièstis sainct en un acte y en prosa, de l'insigne Vital Aza, «Clemències exactas». Demà, diumenge, tarda, «Arsen Lupin», Vespre, a les 9, «El Hi-pectòria». En assag, «El pobre Enric» (Der ame Heinrich).

GRAN TEATRE DEL LICEU.—Última de la temporada. Avi, dissabte, 59.º d'abonament, segon torn. Ultima irremsible de «Lohegnin».

Diumenge, despedida de la companyia; tarda, «Tannhäuser». Nit, serata d'onore del mestre Mascheroni, «Mefistofele».

—Segon. Conveniència de modificar els articles del Reglament que's referençen als fons peregrins del treball.

—La Societat d'obrers Tipogràfics celebrarà reunió general ordinaria demà a

Teatre Circo Barcelonès

Gran companyia internacional de varietats. Avui, dissabte, no hi ha funció per celebrar's el quint ball de disfresses.

Demà, diumenge, dues erans funcions, tarda y nit. Exit colossal! CARME VILLERS, Ultims dies. Noves y notables atraccions.

Pera major comoditat del públic, es despatxos de bitllets d'aquest teatre, estarán oberts avui, dissabte, com tots els dies y se despatxaran entrades y localitats pera les funcions del diumenge.

Aviat, sensational debut; LA DAMA INCÓGNITA.

Funció magna de broma. Societat Litorà, 6 actes a dos quarts de nou. «La taca de cafè» y «L'enredaire».

Demà, diumenge, darreres representacions de les dutes obres de gran èxit, tarda, «La intel·lectual» y «Els porcs». Nit, «La família Rocamora» y «Nit de lluna».

Dilluns, tarda popular. «La familia Rocamora» y «Nit de lluna»; nit, «La intel·lectual» y «Els patis blaus», funció a benefici de donya Carme Pareja.

Dimarts, funció dedicada a la Lliga Vegetariana de Catalunya, «La intel·lectual», «Entremares», «Manducat» (pessa vegetariana, estrena).

Divendres, estrena «El testament de la tia», (comèdia en 3 actes, ab una decoració de Maurici Vilamura).

Abonament a dies de festa tarda. Queda obert a la d'la 3.ª serie de 10 funcions.

Despatx a comptaduría.

TEATRE TÍVOLI.—Avui, dissabte, a les nou.

Gran èxit, «La decapitació natural d'un home viu», última creació de Cesare Watry. Nous experiments d'il·lusionisme per Watry. Les noves atraccions «Texas Sun» y «Trío Graff». Ultima d'el balagut misteriós per Watry.

Demà, diumenge, dues grandioses funcions, tarda y nit. «La decapitació d'un home viu» y despatx a comptaduría.

TEATRE NOVETATS.—Avui, dissabte, estrena, a les 4 en aquest teatre de la comèdia en un acte, de l'Ingnaci Iglesias, «La festa dels avellos», representació del drama en tres actes, de grans èxits, original de l'Ingnaci Iglesias, «Foc nou».

Demà, diumenge, tarda y nit, «Foc nou».

Despatx a comptaduría.

EL DORADOR (TEATRE DE CATALUNYA).—Gran comèdia en 3 actes, «Las estrelas» per Leonor Garmendia; «Las estrelas» per Leonor Garmendia; «La reina mora» per Felisa Lázaro, Talavera, Alaria Guillot, Pérez, Soriano; tercera, «Venus salón» y «El marquesito».

Demà, diumenge, dues grans funcions, tarda y nit. «La reina mora», «Las estrelas», «Venus salón» y «El marquesito».

Despatx a comptaduría.

TEATRE GRANVIA.—Gran companyia dirigida per don Josep Talavera y Juana Vivas, Avui, dissabte. A les set, «La vieja» per Felisa Lázaro y María Morató. Nit, a tres quarts de nou. Primer, «Las estrelas» per Leonor Garmendia; segon, «La reina mora» per Felisa Lázaro, Talavera, Alaria Guillot, Pérez, Soriano; tercera, «Venus salón» y «El marquesito».

Demà, diumenge, dues grans funcions, tarda y nit. «La reina mora», «Las estrelas», «Venus salón» y «El marquesito».

Despatx a comptaduría.

TEATRE NOU.—Companyia sens rival de gènero cicles. Avui, dissabte, tarda, a les quatre, secció senzill, «El amor del diablo»; a les cinc, doble, primer, «El barbero de Sevilla», per la tipa Agneta Cora; segon, «María Jesús», estrenada ant. Nit, a un quart de dèu de senyala, a èxtremes 2. Primer, «Si las mujeres mandasen», segon, «María Jesús», nova, d'èxit.

Demà, secció a les tres, senzill; a les quatre y a un quart d'ona, d'èxit.

En èxit «El tru de les mujeres», «La gata duquesa» y «Los dos rivales».

Importants.—El dilluns y dimarts de Carnestoltes, 2 grans balls de disfresses ab riquíssims premis al millor disfressat.

La tarda, secció a la del dia anterior ha donat la diferència:

Avui Anterior d'èxit

Interior	85.30	85.25	0.05 g.
Nordos	80.00	79.85	0.15 g.
Alacants	97.10	97.15	0.05 p.
Orenses	00.00	00.00	0.00 p.

Els frances s'han catit a 11.55 y les illes esteràries a 28.11.

BORSA DE BARCELLONA

COTISACIÓ OFICIAL

LONDRES 20 febr. 0.00/00 0.00/00 27.33 1.00/00

LONDRES 20 febr. 0.00/00 0.00/00 28.00 1.00/00

PARÍS 20 febr. 0.00/00 0.00/00 11.56 1.00/00

Madrid 7 febr. 0.00/00 0.00/00 0.00/00 0.00/00

Barcelona 12 febr. 0.00/00 0